

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	281 Публічне управління та адміністрування, ОПП Місцеве самоврядування
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Трудовісткість	Загальна кількість годин – 150 годин Кількість кредитів – 5,0
Мова(и) викладання	Державна
ННІ / факультет, кафедра	ННІ економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра публічного управління та адміністрування
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач: Мирна Ольга</i> , к. е. н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування <i>Контакти:</i> ауд 494 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> olga.myrna@pdau.edu.ua <i>Сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/myrna-olga-volodymyrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	забезпечення знань щодо основних теоретичних, нормативно-правових та практичних складових процесу формування публічних фінансів, які необхідні фахівцю для роботи в органах державної влади та місцевого самоврядування.
Компетентності	<i>Загальні</i> 6. Здатність працювати в команді. 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти спеціальності:</i> 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів. 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки. 9. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати. <i>Компетентності, визначені Університетом:</i> 14. Здатність до пошуку та використання джерел фінансування програм розвитку місцевих громад.
Результати навчання	<i>Програмний результат, визначений стандартом вищої освіти спеціальності:</i> 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній

	<p>діяльності.</p> <p><i>Програмний результат, визначений Університетом:</i></p> <p>19. Створювати можливості для поліпшення інвестиційної привабливості місцевої громади, користуватися інструментами проектного менеджменту та досвідом зарубіжних країн щодо раціонального використання місцевих бюджетів для забезпечення розвитку територіальних громад.</p>
Методи навчання	<p>Лекція, розповідь, пояснення, бесіда, ілюстрування, демонстрування, практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою, метод використання життєвого досвіду, навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації, метод відповідей на запитання, опитування думок здобувачів вищої освіти, роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження, дискусії, кейс-метод, метод «Мікрофон», використання мультимедійних презентацій, опитування, бесіда, доповідь, самостійна робота.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Публічні фінанси як складова фінансової системи.</p> <p>Тема 2. Теоретичні і нормативно-правові основи публічних фінансів.</p> <p>Тема 3. Державні доходи формування публічних фінансів.</p> <p>Тема 4. Ризики формування публічних фінансів.</p> <p>Тема 5. Рівень державних видатків: теоретичний і практичні аспекти.</p> <p>Тема 6. Державна підтримка підприємств України: форми, забезпечення ефективності.</p> <p>Тема 7. Фінанси місцевих органів влади.</p> <p>Тема 8. Бюджетна децентралізація в Україні.</p>
Стратегія оцінювання результатів навчання	<p>Одним із обов'язкових елементів навчального процесу є систематичний поточний контроль засвоєння знань та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.</p> <p>Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання вправ на практичних заняттях; - виконання завдань самостійної роботи; - розв'язування ситуаційних завдань.
Політика навчальної дисципліни	<p><i>Відвідування занять є обов'язковим.</i> Усі завдання, передбачені програмою освітнього компоненту «Публічні фінанси» мають бути виконані у встановлений термін. За порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.</p> <p>За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття.</p> <p>Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими</p>

запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці *Академічна доброчесність ПДАУ*:
<https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за програмами академічної мобільності (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. Визнання та перезарахування результатів такого навчання відбувається спеціально створеною комісією на підставі поданих здобувачем вищої освіти відповідних документів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи. Організаційні процеси навчання за програмами академічної мобільності регламентуються *Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету*.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (розповсюджується лише на обов'язкові компоненти освітньої програми або їх частини) перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані *Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету*.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Освітні компоненти, які вивчалися раніше: навчальні дисципліни Економічна теорія, Інформаційні системи та технології, Економічна політика в системі публічної влади, Публічне управління.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни

Презентації лекційного матеріалу.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Базилевич В. Д., Баластрик Л.О. Державні фінанси : навч. посібник. за заг. ред. В. Д. Базилевича. К. : Атіка,

2004. 368 с.

2. Василик О. Д., Павлюк К.В. Державні фінанси України : підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2004. 608 с.

3. Дегтяр А. О., Гончаренко М. В., Лесная О. С. Публічні фінанси : навч. посібник. Харків: С. А. М., 2011. 512 с.

4. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.

5. Ткачук І. Г. Державні фінанси : підручник; затв. МОН. Івано-Франківськ 2015 : ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника", 2015. 510 с.

Допоміжні

1. Боргова стійкість державних фінансів : [монографія] / за ред.: Т. І. Єфименко, С. А. Єрохіна, Т. П. Богдан; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2014. 710 с.

2. Бюджетна система : підруч. / за ред. С. І. Юрія, В. Г. Дем'янишина, О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 624 с.

3. Вдовенко Л. О. Фінанси : навч. посіб. / Вінниц. держ. аграр. ун-т. К. : ЦУЛ, 2010. 149 с.

4. Волохова І. С. Місцеві фінанси та перспективи поглиблення фінансової децентралізації в Україні : монографія / Одес. нац. екон. ун-т. Одеса : [Атлант], 2014. 461 с.

5. Карлін М. І. Державні фінанси України : навч. посібник. К. : Знання, 2008. 348 с.

6. Кондусова Л. Ф., Нескородева І. І., Алексеєнко І. І., Жихор О. Б., Пелехатий А. О. Управління фінансовими ресурсами місцевого бюджету : монографія. Х. : ХНЕУ, 2011. 266 с.

7. **Мирна О. В.**, Сердюк О. І., Аранчій А. А. Державна підтримка підприємництва в умовах адміністративно-територіальної реформи. *Економічний, організаційний та правовий механізм підтримки і розвитку підприємництва* : колективна монографія ; за ред. О. В. Калашник, Х. З. Махмудова, І. О. Яснолоб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 320 с. С. 19-27. URL: <https://drive.google.com/file/d/1rMZpiAtoVSXKa2iWN3mULOrNx4pFUDOs/view>.

8. Стойко О. Я. Фінанси : навч. посіб.; рекомендовано МОН / за ред. О. Я. Стойка. К. : Алерта, 2014. 431 с.

9. Сунцова С. О. Місцеві фінанси України К. : ТОВ «Центр навчальної літератури», 2010. 488 с.

10. Суспільні фінанси України : навч. посібник / За ред. М. І. Карліна. Луцьк : РВВ «Вежа» ВНУ ім. Л. Українки, 2008. 260 с.

11. Volodymyr I. Kravchenko, Lina V. Bondareva, Roman Yu. Bykov, Larisa V. Danilova, **Olha V. Myrna** (2021) Financial Decentralization as A Key Factor in the Socio-Economic Development of Territorial Entities. Universal Journal of Accounting and Finance, Vol 9, No 3, 2021. URL: <http://www.hrpub.org/download/20210630/UJAF22-12291832.pdf> [Scopus]. Фінансова децентралізація як

ключовий фактор соціально-економічного розвитку територіальних суб'єктів.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Академії фінансового управління Міністерства фінансів України. URL: <http://ndfi.minfin.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
2. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>. (дата звернення: 19.08.2023).
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index> (дата звернення: 19.08.2023).
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
5. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету. URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
6. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>. (дата звернення: 19.08.2023).
8. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського . URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
9. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
10. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
Професійна правова система МЕГА НАУ. URL: <http://www.nau.kiev.ua/>. (дата звернення: 19.08.2023).
Сайт Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень. URL: <http://www.ibser.org.ua> (дата звернення: 19.08.2023).

Рік введення

2023